

Posudek na bakalářskou práci
Bc. Petra Hrušovská: Vybrané jazykové problémy při procesu tlumočení
mezi češtinou a portugalským, 2012, vedoucí práce: PhDr. Jaroslava
Jindrová, 67 stran

Bakalářka Petra Hrušovská se vzhledem ke svému studijnímu zaměření (obory Portugalistika a Tlumočnictví čeština-francouzština) rozhodla ve své bakalářské práci věnovat problémům převodu mezi dvěma typologicky odlišnými jazyky, jakými jsou čeština a portugalský. Jak už jsem předeslal, díky své dřívější teoretické i praktické průpravě na paralelně studovaném oboru se výběr tohoto tématu ukázal jako šťastný a autorka se ho zhostila výborně.

Práce se skládá ze čtyř hlavních částí: Jazyky a tlumočení (str. 9-16), Překladatelské postupy (str. 17-29), Tvarosloví a skladba (str. 31-54) a Slovní zásoba (str. 55-64). Dále obsahuje také anotace a anglicky psaný abstrakt, klíčová slova v češtině i angličtině, seznam zkratek, krátký úvod a závěr a seznam použité literatury a zdrojů.

V Úvodu autorka stručně nastiňuje situaci, v jaké se oba jazyky v současné době nacházejí a vysvětluje, proč je podle ní potřebné se zabývat otázkami spojenými s jejich převodem. V části nazvané Jazyky a tlumočení Petra Hrušovská ukazuje rozdíly mezi oběma jazyky na základě morfologické typologie, kterou vypracoval Vladimír Skalička. Dále vymezuje tlumočení jako obor a vysvětluje, jakým způsobem bude postupovat v části analytické. Část Překladatelské postupy je jakýmsi souhrnem různých překladatelských postupů, které autorka názorně ilustruje na řadě příkladů převodu mezi češtinou a portugalským. Vychází zejména z práce francouzských lingvistů Jeana-Paula Vinaye a Jeana Darbelnet, kteří se zabývali převodem mezi francouzštinou a angličtinou. Dalším cenným vodítkem byla učebnice Francouzština pro pokročilé, ve které se nachází také kapitola věnovaná převodu češtiny a francouzštiny. V části Tvarosloví a skladba se bakalářka již zabývá konkrétními problémy při převodu těchto dvou jazyků. Svůj zájem soustřeďuje na podstatná a přídatná jména, zájmena a člen. Příklady čerpá jak z dostupných gramatik a učebnic portugalského tak z elektronických zdrojů EUR-Lex a Intercorp. Samozřejmě že takový typ analýzy není a ani nemohl být kompletní vzhledem k rozsahu bakalářské práce, ale i tak autorka probírala ty nejdůležitější otázky, se kterými se každý tlumočník potýká při převodu těchto dvou jazyků. Ukázala také způsoby, jak postupovat při překladu a tlumočení některých složitějších jevů, jako je například člen. Zde se opírala o detailní práci Otomara Radiny, který toto zkoumal na příkladu češtiny a francouzštiny. Autorka dospěla k zajímavému zjištění: převody členu mezi francouzštinou a češtinou jsou téměř stejné jako mezi portugalským a češtinou. V části Slovní zásoba již autorka stihla pouze naznačit, jak by měl tlumočník pracovat s výrazy synonymními, se slovesnými vazbami, ustálenými spojeními atd.

Jestli mám práci něco vytknout po stránce obsahové, pak je to snad pouze trochu neobratná formulace, která se objevuje na straně 10 – „v češtině není povinný člen“ či v části, kde se autorka zabývá výslovně členem, tak myslím, že nebylo potřeba se zabývat problematikou dělivého členu, který se v současné portugalské nevyskytuje. Z formálních chyb se objevuje v celé práci pouze několik překlepů či jiných nesrovnalostí – např. v bibliografii – Bechara, Bechara, v anotaci ...jako základní téma jsou stanoveny vybrané jazykové problémy...

Předkládaná bakalářská práce Petry Hrušovské bezpečně splňuje podmínky na ni kladené a doporučuji ji k obhajobě a návrhu hodnocení výborně.

V Praze dne 7.6.2012

PhDr. Jan Hricsina, PhD.

